

Název: **Topos města v hraném filmu - Kritický seminář II.**

Forma: seminář (zimní semestr 2008)

Vyučující: **doc. Stanislava Přádná**

Časový rozsah: dvě hodiny týdně: **Středa: 10:50 – 12:25**

Stručná charakteristika kurzu:

Tematizovaný semestrální seminář pro pokročilé studenty v II.cyklu bude zaměřen na fenomenologii toposu města ve vybraných dílech světové kinematografie. V soustředění na konkrétní lokality bude naším zájmem jednak objektivně prozkoumat, upřesnit a interpretačně vyložit, jak se to které město ve filmu projevuje ve své geografické identitě, jak je zobrazeno z hlediska místopisného, kulturního či historického/moderního, tedy jakým způsobem vypovídá samo za sebe. Do tohoto hlediska je zahrnutý celkový urbánní obraz ve vší rozmanitosti topografie a architektury, s jejím centrem jako jádrem obklopeným periferií.

V dalším aspektu nás zajímá vazba města k filmové diegezi, jak se vztahuje hmotná tvářnost městského toposu k ději, příběhu a protagonistům. Zda je jeho účastnický podíl aktivní (živá „role“ města) nebo pasivní (pozadí, kulisa). Na základě tohoto podloží pak můžeme stavět nehmotnou nadstavbu a zvolit adekvátní paradigmata podle charakteru vybraných snímků (např. z hlediska sémantiky, symboliky, psychologie, existenciality, atmosféricnosti apod.). Shrnutě řečeno: cílem bude zachytit, jak se daný film zmocňuje toposu města jako subjektu s jedinečným géníem loci.

Při uvažování o reálné a nafilmované tvářnosti města a jeho identifikaci je nezbytné uvědomovat si jeho proměny pod různými filmickými vlivy (vizuální stylizace, účelový, často matoucí výběr lokací, žánrové „deformace“ třeba ve sci-fi filmech, fantazijní vize). Speciální úhel pohledu vyplývá z autobiografického vztahu tvůrce k danému místu, jež vede k subjektivizovanému vidění (ať záměrně či nevědomě).

Podkladem k rozboru jednotlivých filmů, odehrávajících se ve známých světových metropolích nebo významných městech, by mělo být dostatečné přípravné studium, jak filmologické (vsazení díla do kontextu režisérovy tvorby a kinematografických souvislostí, případně komparace s jinými filmy situovanými na téměř místě) a intertextuální odkazy směřující do nefilmových oborů (historie, literatura, architektura, urbanistika, topologie, mystika aj.).

Navrhované tituly:

Blade Runner (Ridley Scott) Los Angeles

Manhattan (Woody Allen) New York

Ztraceno v překladu (Sophia Coppolová) Tokio

Roma (Federico Fellini) Řím

Smrt v Benátkách (Luchino Visconti) Benátky

Nebe nad Berlínem (Wim Wenders) Berlín

Amadeus (Miloš Forman) Praha

Amélie z Montmartru (Jean Jenet) Paříž

Portrét dámy (Jane Campionová) Florencie (+ Caprarola)

Indické nokturno (Alain Corneau) Bombaj, Goa, Madrás

Doporučená literatura (výběr)

Bibliografie k jednotlivým tvůrcům a filmografická dokumentace k filmům

Daniela Hodrová a kolektiv autorů, Poetika míst. Kapitoly z literární tematologie.

HaH, Praha 1997.

Daniela Hodrová, Citlivé město (eseje z mytopoetiky). Akropolis 2006.

Christian Norbert-Schulz, Genius loci. K fenomenologii architektury. Odeon, Praha 1994.

Michal Peprník, Topos lesa v americké literatuře. Host, Brno 2005.

Požadavky atestace: povinná prezence, aktivní účast v seminárních debatách, drobné průběžné referáty a vypracování závěrečné seminární práce v rozsahu minimálně deseti normativních stran.

Forma atestace: klasifikovaný zápočet za písemné práce